

แนวทางการท่องเที่ยวเชิงพุทธวิถีใหม่ **New normal**

THE NEW BUDDHIST WAY OF TOURISM IN NEW NORMAL

¹วารุณี ประไพเมือง

¹Warunee Praprimuang

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ประเทศไทย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand.

anoa_qq@hotmail.com

Received July 10, 2022; **Revised** November 2, 2022; **Accepted** December 1, 2022

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวคิดและเพื่อนำเสนอแนวทางแนวทางการท่องเที่ยวเชิงพุทธวิถีใหม่ New normal ซึ่งเป็นการท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา พัฒนาจิตใจ และปฏิบัติในแนวทางที่ถูกต้องแก่เพื่อนมนุษย์และสิ่งแวดล้อมในลักษณะก่อให้เกิดประโยชน์เกื้อกูลต่อสรรพสิ่ง โดยมี BEST เป็นส่วนสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงพุทธอย่างรับผิดชอบ ซึ่งประกอบด้วย Booking in advance (การจองเพื่อใช้บริการล่วงหน้า) E-Environment (การรักษาสิ่งแวดล้อม) Safety (ความปลอดภัย) และ T-Technology (เทคโนโลยี)

คำสำคัญ : แนวทาง, การท่องเที่ยวเชิงพุทธ, วิถีใหม่

¹ อาจารย์, สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตอุบลราชธานี

Abstract

The objective of this article is to present the concept and approach of The New Buddhist Way of Tourism in New normal which is tourism for education, mental development, and practicing good behavior for people and environment around them. This is BEST; they consist of Booking in advance, E-Environment, Safety, and T-Technology.

Keywords: The New Buddhist Way of Tourism in New normal

บทนำ

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่สร้างประโยชน์ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมให้กับประเทศเป็นอย่างมาก การท่องเที่ยวถือเป็นสิ่งสำคัญที่มีผลต่อกลไกการพัฒนาประเทศไทย การส่งเสริมการท่องเที่ยวก่อให้เกิดการกระจายตัวของนักท่องเที่ยวไปยังพื้นที่ต่างๆ ซึ่งนำมาสู่การจ้างงานและการสร้างอาชีพทั้งในภาคการท่องเที่ยวโดยตรงและการจ้างงานในภาคอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องมากขึ้น เกิดการกระจายรายได้ไปสู่ชุมชนและท้องถิ่น ซึ่งในภาพรวมแล้ว จะนำไปสู่การสร้างความสำเร็จเติบโตทางเศรษฐกิจ และมีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ การท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา เป็นการท่องเที่ยวเพื่อการชมหรือสัมผัสสัณฐานปัตยกรรมด้านศาสนา ได้แก่การท่องเที่ยววัด ศาสนสถานและสถานที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา แต่จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด 19 ทำให้ภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้รับผลกระทบเป็นอย่างมาก จึงมีหลากหลายแนวทางที่จะพัฒนาการท่องเที่ยวท่องเที่ยวไทย ภายใต้วิกฤตโควิด 19 และเพื่อเตรียมความพร้อมเปิดประเทศสู่ความยั่งยืน ด้วยรูปแบบการเดินทางที่ปลอดภัยต่อสุขภาพและบริการที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เพิ่มขีดความสามารถและปรับปรุงประสิทธิภาพในการบริหารจัดการด้วยการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม มาพัฒนาต่อยอดเพื่อให้การท่องเที่ยวมีประสิทธิภาพและสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ครบถ้วนยิ่งขึ้น กระตุ้นการใช้จ่ายและขยายฐานตลาดกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีกำลังใช้จ่ายสูงและกลุ่มที่มีความต้องการเฉพาะ จะมุ่งเชื่อมโยงการท่องเที่ยวไปยังอุตสาหกรรมบริการที่มีคุณภาพสูง ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงกีฬา การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการท่องเที่ยวเชิงพุทธ ซึ่งบทความนี้นำเสนอแนวคิดและเพื่อนำเสนอแนวทางแนวทางการท่องเที่ยวเชิงพุทธวิถีใหม่ New normal เพื่อให้

สามารถสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวและเป็นการชักน่านักท่องเที่ยวให้เข้าถึงพุทธศาสนาได้

แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวสามารถกำหนดไว้ได้อย่างหลากหลายซึ่งจะแบ่งได้ตามหลักสากลประกอบด้วย 3 ประการ (Mill, R. C., & Morrison, A. M., 1985) ดังนี้

1. เดินทางจากที่พักอาศัยของตนไปยังสถานที่อื่นชั่วคราว
2. เดินทางตามความสมัครใจ
3. เดินทางด้วยวัตถุประสงค์อย่างใด ๆ ก็ตามที่มิใช่การประกอบอาชีพ หรือหารายได้

แต่นอกจากทั้งสามข้อที่กล่าวมาแล้วนั้นการท่องเที่ยวไม่ได้จำกัดเฉพาะการเดินทางเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ หรือการเดินทางเพื่อหาความสำราญเพียงอย่างเดียว แต่การท่องเที่ยวยังหมายรวมถึงการเดินทางเพื่อดำเนินธุรกิจ เดินทางเพื่อการประชุมสัมมนา การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากที่ตนมีอยู่ การเดินทางเพื่อการกีฬาหรือแม้กระทั่งการเดินทางไปเยี่ยมญาติสนิทมิตรสหาย ก็หมายถึงการท่องเที่ยวเช่นเดียวกัน จนพัฒนากลายเป็นที่มาของการดำเนินธุรกิจการท่องเที่ยวเฉกเช่นในปัจจุบันที่มีการดำเนินธุรกิจการท่องเที่ยวอย่างแพร่หลายทั่วโลก และถือได้ว่าการท่องเที่ยวเป็นหนึ่งในรูปแบบของการนันทนาการของมนุษย์ที่เกิดขึ้นยามว่างโดยมีความสัมพันธ์กับการเดินทางจากที่พักอาศัยของตนเองไปยังที่ต่าง ๆ หรือเรียกว่า แหล่งท่องเที่ยว ทั้งนี้ก็เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของมนุษย์คนนั้นๆ เป็นปัจเจกบุคคลคนไป เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจตามสนองของแต่ละบุคคล

สถาบันวิจัยเพื่อการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (2540) ได้ให้คำจำกัดความของการท่องเที่ยวว่า เป็นการนันทนาการแบบหนึ่งเกิดขึ้นในช่วงเวลาที่ได้มีการเดินทางจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง ซึ่งหมายความว่า เป็นการเดินทางจากที่พักอาศัยของตนไปยังอีกที่หนึ่งที่ เป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อเปลี่ยนบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม โดยมีสิ่งเร้าทางกายภาพ วัฒนธรรม ปฏิสัมพันธ์สถานะหรือการแลกเปลี่ยนทางสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมที่เป็นองค์ประกอบพื้นฐานของการเดินทางและการท่องเที่ยวเป็นตัวผลักดันให้เกิดแรงกระตุ้นดังกล่าวเกิดขึ้น

Lumsdon (1999) กล่าวว่า การท่องเที่ยว หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่ติดต่อและสัมพันธ์กับกิจกรรมของบุคคล โดยสามารถเกิดขึ้นจากการที่เดินทางจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการพักผ่อนและการติดต่อธุรกิจ

McIntosh and Gupta (1980) ได้กล่าวไว้ว่า การท่องเที่ยวเป็นการเดินทางเพื่อจุดหมายต่าง ๆ โดยมีแรงจูงใจ 4 ประเภท ประกอบด้วย

1. แรงจูงใจทางด้านกายภาพ หมายถึง ความต้องการท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ เช่น ร่วมกิจกรรมทางการกีฬา หรือรักษาสุขภาพ พักผ่อนตากอากาศ หรือร่วมกิจกรรมที่สร้างความบันเทิงต่าง ๆ

2. แรงจูงใจทางวัฒนธรรม หมายถึง ความต้องการเรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ ในแหล่งอื่นที่ไม่ใช่ที่อยู่เดิมของตน หรือที่ตนอาศัยอยู่ ซึ่งมีหลากหลายด้านไม่ว่าจะเป็น ศิลปวัฒนธรรม นาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ ประเพณีต่าง ๆ ที่สถานที่แห่งนั้นมีอยู่

3. แรงจูงใจด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล หมายถึง ความต้องการพบปะผู้คนสังสรรค์กับผู้คนใหม่ๆ เป็นการเข้าสังคม หรือพบปะญาติสนิทมิตรสหาย

4. แรงจูงใจด้านสถานภาพและการยอมรับทางสังคม หมายถึง ความต้องการ พัฒนาตนเองให้มีฐานะหรือการสร้างการยอมรับทางสังคม อาจเกี่ยวข้องกับการศึกษา การประชุมและการติดต่อธุรกิจ

ดังนั้น การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางจากที่พักอาศัยปกติที่เป็นหลักแหล่ง ไปยังสถานที่ต่างๆ ชั่วคราวด้วยความสมัครใจและพึงพอใจของผู้เดินทางบุคคลนั้น เช่น เดินทางเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจการเดินทางเพื่อแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมของท้องถิ่น การเดินทางเพื่อการศึกษา การเดินทางเพื่อเยี่ยมญาติสนิทมิตรสหาย ซึ่งการท่องเที่ยวนั้นไม่ใช่การเดินทางเพื่อการประกอบอาชีพหรือแสวงหารายได้

นอกจากการท่องเที่ยวจะเป็นการเดินทางเพื่อพักผ่อนหย่อนใจแล้ว สิ่งที่เขาได้ไม่ได้เลยสำหรับการท่องเที่ยวนั้นก็คือนักท่องเที่ยว หากการท่องเที่ยวปราศจากนักท่องเที่ยวก็จะกลายเป็นเพียงสถานที่ๆ หนึ่งไม่ต่างจากสถานที่อื่น

นักท่องเที่ยว

สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว (2553) กล่าวว่า นักท่องเที่ยวถือได้ว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการท่องเที่ยว ถ้าไม่มีนักท่องเที่ยวการท่องเที่ยวก็จะเกิดขึ้นหรือดำเนินไม่ได้โดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้แบ่งเป็นนักท่องเที่ยวและนักทัศนาจร ดังนี้

1. นักท่องเที่ยว (Tourists) หมายถึง ผู้ที่เดินทางไปอยู่ในสถานที่อื่น มิใช่ ที่พำนักถาวรของตน ซึ่งเป็นการเดินทางไปอยู่ชั่วคราวตั้งแต่ 24 ชั่วโมงขึ้นไป (มีการค้างคืน อย่างน้อย 1 คืน) แต่ไม่เกิน 90 วัน เป็นการเดินทางโดยสมัครใจด้วยวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ตามที่มีใช่การไปประกอบอาชีพ

หรือหารายได้ ทั้งนี้ผู้โดยสารมาทางเรือสำราญทางทะเลแล้วไม่พักค้างคืนบนฝั่งไม่นับเป็นนักท่องเที่ยวจำแนกเป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ หรือนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ (Foreign Tourists or International Tourists) หมายถึง นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย และ นักท่องเที่ยวภายในประเทศ (Domestic Tourists) หมายถึง นักท่องเที่ยวที่มีถิ่นที่อยู่หรือที่พำนักถาวรในประเทศไทยในจังหวัดใดจังหวัดหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นชาวไทยหรือชาวต่างชาติที่พำนักอาศัยถาวรอยู่ในประเทศไทยก็ได้ และมีการเดินทางท่องเที่ยวไปในจังหวัดอื่นๆ

2. นักทัศนจร (Excursionists) หมายถึง ผู้ที่เดินทางไปอยู่ในสถานที่ อันมิใช่ที่พำนักถาวรของตน ซึ่งเป็นการเดินทางไปอยู่ชั่วคราวในระยะเวลาสั้นๆ ไม่ถึง 24 ชั่วโมง (ไม่ได้ค้างคืน) และเดินทางไปโดยสมัครใจด้วยวัตถุประสงค์ใดๆ ก็ตามที่มีใช้การประกอบอาชีพหรือหารายได้ทั้งนี้ ผู้ที่โดยสารเรือสำราญทางทะเลที่ค้างพักรมในเรือสำราญจะถูกนับว่าเป็นนักทัศนจรจำแนกออก

3. ผู้มาเยือน (Visitors) หมายถึงผู้ที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยโดย จะจำแนกเป็นนักท่องเที่ยวหรือนักทัศนจรก็ได้ตามแต่จะตรงกับคุณสมบัติหรือนิยามในข้อใด

ดังนั้นอาจสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยว หมายถึง ผู้ที่เดินทางจากสถานที่ของตนไปยังสถานที่แห่งหนึ่งที่ไม่ใช่สถานที่ของตนเพียงชั่วคราวซึ่งเป็นการเดินทางไปอยู่ชั่วคราวตั้งแต่ 24 ชั่วโมงขึ้นไป มีการค้างคืน อย่างน้อย 1 คืน แต่ไม่เกิน 90 วัน เป็นการเดินทางโดยสมัครใจด้วยวัตถุประสงค์ใดๆ ก็ตามที่มีใช้ การไปประกอบอาชีพหรือหารายได้ ส่วนนักทัศนจร หมายถึง ผู้ที่เดินทางจากสถานที่แห่งตนไปยังสถานที่แห่งหนึ่งที่ไม่ใช่สถานที่แห่งตนเพียงชั่วคราวซึ่งการเดินทางนี้จะเป็นการเดินทางที่ใช้ระยะเวลาไม่เกิน 24 ชั่วโมง ไม่ได้ค้างคืนและเดินทางไปโดยสมัครใจด้วยวัตถุประสงค์ใดๆ ก็ตาม

รูปแบบของเมืองท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่เป็นตัวดึงดูดก่อให้เกิดการท่องเที่ยวในเมืองต่างๆ เมื่อพิจารณาด้านเมืองการท่องเที่ยวนั้นจะสามารถแบ่งประเภทของเมืองท่องเที่ยวได้ตามลักษณะด้านภูมิศาสตร์ ทำเลที่ตั้งของเมือง และวัฒนธรรมประจำท้องถิ่นนั้นๆ ที่สืบทอดกันมา เมืองท่องเที่ยวสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 รูปแบบ (ประภาวดี เผ่าทองจีน, 2538) คือ

1. เมืองธรรมชาติ คือเมืองที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่พร้อมเพรียง สภาพแวดล้อมสมบูรณ์โดดเด่นแตกต่างไปจากเมืองอื่น ๆ โดยสามารถแบ่งออกได้เป็นอีก 2 รูปแบบคือ

1.1 เมืองภูเขา ได้แก่ เมืองที่อยู่ในลักษณะภูมิศาสตร์แบบเทือกเขา หรือที่สูง มีความสวยงามจากสภาพภูมิประเทศแบบเทือกเขาหรือที่สูง รวมถึง สภาพภูมิอากาศที่แตกต่างตัวอย่างในประเทศไทย เช่น แม่ฮ่องสอน เชียงราย เชียงใหม่ เป็นต้น

1.2 เมืองชายทะเล ได้แก่เมืองที่มีภูมิประเทศอยู่ริมฝั่งชายทะเล โดยมีลักษณะพิเศษอื่นเนื่องจากติดกับชายหาด มีกิจกรรมทางน้ำหลากหลายประเภท ยกตัวอย่างเช่น ชลบุรี ภูเก็ต ตรัง เป็นต้น

2. เมืองประวัติศาสตร์ เมืองประวัติศาสตร์คือ เมืองที่มีความสำคัญตั้งแต่สมัยอดีตเป็นเมืองที่มีร่องรอยของอารยธรรมโบราณ ที่สืบทอดหลงเหลือร่องรอยให้เห็นจนปัจจุบัน เมืองประวัติศาสตร์นี้จะมีแหล่งโบราณสถานเรื่องราวสถาปัตยกรรมรวมถึงศาสนาสถานที่เป็นเอกลักษณ์สำคัญตั้งอยู่ เช่น เมืองสุโขทัย เมืองอยุธยา เป็นต้น

3. เมืองศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม เมืองประเภทนี้มีลักษณะโดดเด่นจากขนบธรรมเนียมประเพณี วิถีชีวิต วัฒนธรรม ศิลปะประจำถิ่นที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวสูง และนำสิ่งเหล่านี้มาเป็นจุดเด่นของเมือง เช่น เมืองเชียงใหม่ เมืองภูเก็ต เป็นต้น

องค์ประกอบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

Pike (2008) กล่าวถึงลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวไว้ว่า แหล่งท่องเที่ยวเป็นการผนวกระหว่างผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว ประสบการณ์และการนำเสนอทรัพยากรที่จับต้องไม่ได้ต่างๆ แก่ผู้บริโภค โดยสิ่งสำคัญคือแหล่งท่องเที่ยวเป็นสถานที่ซึ่งนักท่องเที่ยวจะเดินทางมาเยี่ยมชมหรือพักอาศัยในสถานที่นั้นๆ ดังนั้นแหล่งท่องเที่ยวควรประกอบด้วยองค์ประกอบ 6 ประการ (6A's) ดังต่อไปนี้

1. ความสามารถในการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยว (Available Package) เป็นการจัดการท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวรู้สึกถึงความสะดวกสบายรวดเร็ว รู้ถึงจุดหมายของแหล่งท่องเที่ยวในสถานที่ที่จะเดินทางไป เพื่อให้ครอบคลุมกับวัตถุประสงค์และความต้องการของการเดินทางท่องเที่ยว

2. ความสามารถในการเข้าถึง (Accessibility) ได้แก่ ระบบโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสม เช่น สนามบิน ระบบคมนาคม ตลอดจนบริการด้านอุตสาหกรรมขนส่ง เช่น การขนส่งทางอากาศ ทางบกและทางน้ำ ซึ่งจะเอื้ออำนวยให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปถึงจุดหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างรวดเร็วและปลอดภัย

3. สิ่งดึงดูดใจ (Attraction) นับเป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่สุด เพราะเป็นจุดที่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเหล่านั้น อาจเป็นแหล่งธรรมชาติที่มีความโดดเด่นและได้รับความนิยม หรือแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมประวัติศาสตร์เพื่อศึกษาอารยธรรมของอดีต

4. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) ได้แก่ โรงแรม รีสอร์ท และโฮมสเตย์ โดยที่พักประเภทต่างๆ จะต้องมียสิ่งอำนวยความสะดวกในระดับที่แตกต่างกัน ซึ่งจะทำให้มีราคาและบริการในระดับต่างกันอีกด้วยขึ้นอยู่กับ ความต้องการของแต่ละบุคคล เช่น ภัตตาคาร บาร์ ฟิตเนส เซ็นเตอร์ สระว่ายน้ำ ซาวน่า และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เป็นต้น

5. กิจกรรม (Activities) ในยุคปัจจุบันการท่องเที่ยวไม่ได้หมายถึงการเดินทางไปชมโบราณสถาน อนุสาวรีย์ ความงดงามของธรรมชาติ แต่ความสำคัญสำหรับผู้มาเยือนหรือนักท่องเที่ยว คือ การได้มีโอกาสทำกิจกรรมที่ได้มีส่วนร่วมกับการสถานที่นั้น ๆ เพื่อเป็นการเก็บภาพความประทับใจไว้ระลึกถึงสถานที่ดังกล่าว อาทิ เช่น การเดินป่า เพื่อศึกษาระบบนิเวศเขตเส้นศูนย์สูตรในป่าดิบชื้น การล่องแก่งในแม่น้ำของท้องถิ่น การปีนหน้าผา การพายเรือแคนู บริเวณป่าชายเลนทำกิจกรรมกับชุมชนท้องถิ่น เช่น การไถนา การดำนา การเกี่ยวข้าว การร่วมพิธีบายศรีสู่ขวัญ เป็นต้นซึ่งกิจกรรมทั้งหมดจะเป็นประสบการณ์ที่อยู่ในความทรงจำของนักท่องเที่ยวและกิจกรรมดังกล่าวมักก่อให้เกิดการกระจายรายได้สู่ชุมชนท้องถิ่น

6. การให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว (Ancillary Service) ได้แก่ สิ่งอำนวยความสะดวกทั้งหมดที่มีให้นักท่องเที่ยว อาทิเช่น บริการด้านร้านอาหาร โรงพยาบาล ไปรษณีย์ สถานีบริการน้ำมัน ร้านค้า ร้านขายของที่ระลึก ห้องสุขา เป็นต้น

สรุปได้ว่า อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นแหล่งที่ช่วยกระตุ้นให้มีการนำเอาทรัพยากรของประเทศหรือพื้นที่ไปใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งประกอบไปด้วยธุรกิจและการบริการ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยว โดยองค์ประกอบที่สำคัญในการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเหล่านั้น ๆ ควรมีองค์ประกอบหลักด้วยกัน 6 ประการ (6A's) ได้แก่ ความสามารถในการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยว (Available Package) ความสามารถในการเข้าถึง(Accessibility) สิ่งดึงดูดใจ (Attraction) สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) กิจกรรม (Activities)การให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว (Ancillary Service) และการจะพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเหล่านั้นให้มีความสมบูรณ์มากที่สุด หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนควรที่จะต้องมีความรับผิดชอบต่อผู้มาเยือนเพื่อสร้างความร่วมมือกันวางแผนประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวและจัดสรรทรัพยากรในพื้นที่ของการท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืนทั้งการเติบโตทางด้านเศรษฐกิจเข้ากับความเป็นอยู่ของคนในพื้นที่ที่ได้รับการพัฒนาการท่องเที่ยวควบคู่ไปกับความสมดุลกันทั้งสองอย่าง

ทรัพยากรการท่องเที่ยว การที่สถานที่หนึ่งแห่งจะกลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยวได้นั้น จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวเป็นสำคัญ โดยทรัพยากรการท่องเที่ยวนั้น ราชบัณฑิตยสถาน ได้ให้ความหมายไว้ว่า ทรัพยากรการท่องเที่ยว หมายถึง สิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้มาเยือนสถานที่ ๆ นั้นในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งโดยสามารถแบ่งออกเป็นระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค จนถึงระดับโลก อาจเป็นสิ่งที่มาตามธรรมชาติหรือเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นมาก็ได้ โดยสิ่งเหล่านั้นจะต้องมีความงดงาม แปลกตา สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาท่องเที่ยวยังสถานที่นั้น ๆ อันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะที่ไม่เหมือนที่อื่นอันถือเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยว โดยทั่วไปแล้วนั้นทรัพยากรการท่องเที่ยวสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่ 1) ทรัพยากรท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ที่มีความสวยงามตามธรรมชาติ ธรรมชาติเป็นผู้สรรค์สร้างสิ่งเหล่านั้นขึ้นมาโดยมนุษย์ไม่ได้เป็นคนสร้างขึ้น มา โดยมีลักษณะเด่นตามหลักภูมิศาสตร์หรือธรณีวิทยา มีความสะอาดสร้าง ความร่มรื่นให้แก่ผู้มาท่องเที่ยว ทรัพยากรเหล่านี้ได้แก่ภูเขา น้ำตก ถ้ำ ชายหาด เป็นต้น และ 2) ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทวัฒนธรรมได้แก่ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มนุษย์แต่ละกลุ่มสังคม หรือชุมชนสร้างขึ้น มา มนุษย์เป็นผู้ประดิษฐ์คิดค้นขึ้น และยึดถือปฏิบัติมาเป็นระยะเวลายาวนาน โดยทรัพยากรประเภทนี้ยังสามารถแบ่งออกได้อีกสองทรัพยากรย่อยอันได้แก่ ทรัพยากรทาง ประวัติศาสตร์ โบราณสถาน ศาสนาสถาน และทรัพยากรประเภทศิลปวัฒนธรรมต่างๆ ที่ไม่สามารถจับต้องได้

รูปแบบของการท่องเที่ยวนั้น Douglas Foster ผู้เขียนตำรา “Travel and Tourism Management” ได้จำแนกรูปแบบของการท่องเที่ยวซึ่งแบ่งออกเป็น 9 อย่าง 1) การท่องเที่ยวพักผ่อนในวันหยุด (Holiday Mass Popular Individual) 2) การท่องเที่ยวเพื่อวัฒนธรรมและศาสนา (Cultural Religion) 3) การท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา (Educational) 4) การท่องเที่ยวเพื่อการกีฬาและความบันเทิง (Sport and Recreation) 5) การท่องเที่ยวเพื่อประวัติศาสตร์และความสนใจพิเศษ (Historical and Special Interests) 6) การท่องเที่ยวเพื่องานอดิเรก (Hobbies) 7) การท่องเที่ยวเพื่อเยี่ยมญาติสนิทมิตรสหาย (Visiting Friends/Relations) 8) การท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจ (Business) 9) การท่องเที่ยวเพื่อประชุมสัมมนา (Conferences/Congress)

การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

อย่างที่เราทราบดีว่าการท่องเที่ยวเป็นหนึ่งในกลไกสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย เป็นหนึ่งในด้านที่มีความโดดเด่นสร้างชื่อเสียงให้แก่ประเทศ เช่นเดียวกันกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่มีจุดดึงดูดที่สำคัญคือ “วัฒนธรรม” ทำให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่ต่าง ๆ ทั่วโลก วัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่นจึงเกิดการเคลื่อนไหว เนื่องจากการเดินทางของ

นักท่องเที่ยว สินค้าของฝาก อาหาร เครื่องแต่งกาย ดนตรีประจำถิ่น และสื่อโฆษณาต่าง ๆ ที่ยังเป็นตัวกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปยังพื้นที่นั้นๆ เพื่อสัมผัสวัฒนธรรมที่แตกต่างจากของตน เกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่ เติมเต็มความต้องการ และแสพคุณค่าทางศิลปะ วัฒนธรรม สถาปัตยกรรม วิธีชีวิตจนกลายเป็นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ถือกำเนิดครั้งแรกจากการประชุมสภาการโบราณสถานระหว่างประเทศ (International Council on Monuments and Sites: ICOMOS) ในปี พ.ศ. 2512 (Moulin, 1989, cited in Koster, 1996: 231) ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาจึงเป็นที่มาของคำว่า “การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม” ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยรวมมีความหมายว่า “เป็นรูปแบบ การท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวได้รับแรงดลใจหรือสิ่งกระตุ้นให้เดินทางไปยังจุดหมายปลายทางเพื่อสังเกต เรียนรู้ มีประสบการณ์ร่วม และตระหนักคุณค่าวัฒนธรรมของชุมชนในจุดหมายปลายทางนั้น ซึ่งครอบคลุมถึงงานสร้างสรรค์ ประเพณีขนบธรรมเนียม และกิจกรรมต่างๆ ของชุมชนจุดหมายปลายทาง ทั้งนี้ นักท่องเที่ยวและคนในชุมชนต้องเคารพ เรียนรู้และเข้าใจ วัฒนธรรมของกันและกันเพื่อให้เกิดมิตรภาพ และสันติภาพระหว่างชุมชนอย่างยั่งยืน”

การท่องเที่ยวที่มีวัฒนธรรมเป็นตัวดึงดูดนักท่องเที่ยวส่งผลให้วัฒนธรรมประจำท้องถิ่นเป็นทรัพยากรหลักที่ดึงดูดนักท่องเที่ยว วัฒนธรรมนั้นมีความสัมพันธ์กับกลุ่มคนในชุมชน และลักษณะทางสังคมเฉพาะกลุ่มไม่ว่าจะเป็นวิถีการดำเนินชีวิต ธรรมเนียมที่ยึดถือปฏิบัติจากรุ่นสู่รุ่นประจำถิ่น อัตลักษณ์ดั้งเดิม หรืออัตลักษณ์ที่แปรเปลี่ยนไปตามสังคมวัฒนธรรมตามช่วงเวลา หล่อหลอมพัฒนาเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่เป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สำคัญ โดยมรดกทางวัฒนธรรมที่เป็นทรัพยากรท่องเที่ยวมีทั้งที่จับต้องได้ และจับต้องไม่ได้ เช่น สถานที่สำคัญทางศาสนา ผลิตภัณท์ประจำถิ่น สถาปัตยกรรม สิ่งที่ยึดต้องไม่ได้ อาทิ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น วิถีการดำเนินชีวิต เป็นต้นวัฒนธรรมจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้เกิดการขยายตัวทางด้านการท่องเที่ยวจากที่หนึ่งไปสู่ที่หนึ่งทั่วโลกต่อเนื่อง รวดเร็ว และไม่มีที่สิ้นสุด (UNESCO, 2006)

การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมถือว่าเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่งที่มีความได้รับความนิยมอย่างสูง ในปัจจุบันค่านิยมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไปจากการท่องเที่ยวกระแสหลักมีความนิยมในการท่องเที่ยวกระแสรองมากยิ่งขึ้น เช่นเดียวกันกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่นักท่องเที่ยวต้องการเรียนรู้ความดั้งเดิม (Indigenouseess) ความเป็นต้นตำรับ (Authenticity) ของชุมชนท้องถิ่นไม่ว่าจะเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วหรือประเทศที่กำลังพัฒนา หรือเช่นเดียวกันกับประเทศไทย การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เป็นกลไกสำคัญที่ช่วยพัฒนาระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ทำให้หน่วยงานภาครัฐ และเอกชนหันมาสนใจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมากยิ่งขึ้น จึงได้เกิดความพยายามในการกระตุ้นให้คนท้องถิ่นมีความภาคภูมิใจต่อ

วัฒนธรรมของตนมีความตื่นตัวที่จะอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมโดยมีความร่วมมือจากทางภาครัฐและภาคเอกชนมีการจัดการบริหารการท่องเที่ยวในชุมชนมากยิ่งขึ้น เช่นเดียวกันกับย่านเยาวราชแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่สำคัญและได้รับความนิยมอย่างสูงจากการมีจุดเด่นทางด้านวัฒนธรรมไทยเชื้อสายจีนที่มีความโดดเด่นแห่งหนึ่งของประเทศไทย

ถึงแม้ว่าการท่องเที่ยวจะมีความสำคัญ ส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นกระตุ้นให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของตนเอง แต่หากดำเนินโดยไม่มีทิศทางก็มีผลเสียที่นำไปสู่การทำลายวัฒนธรรมของตนเองด้วยเช่นกัน

แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงพุทธ

แนวคิดการท่องเที่ยวในทางพระพุทธศาสนานั้น มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้แนวคิดไว้หลายประการ ซึ่งพระพุทธศาสนานับเป็นศาสนาที่มีความสำคัญต่อประเทศชาติและเป็นศาสนาที่ชาวไทยเคารพนับถือสืบมาเป็นเวลานาน ดังเช่น Phra Brahmagunabhorn (P.A. Payutto) (2007) ได้กล่าวถึงความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะศาสนาประจำชาติว่าเป็นประเพณีที่สืบทอดมาโดยถูกต้องตามสมควรแก่เหตุคือ การที่พระพุทธศาสนากับชนชาติไทยได้มีความสัมพันธ์แนบแน่นเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยในทางประวัติศาสตร์ว่าความเป็นมาของชนชาติไทยเกี่ยวเนื่องมาด้วยกันกับความเป็นมาของพระพุทธศาสนา โดยเฉพาะนับตั้งแต่สมัยที่ชนชาติไทยมีประวัติศาสตร์อันชัดเจนชาวไทยก็ได้นับถือพระพุทธศาสนาต่อเนื่องตลอดมาจนกล่าวได้ว่าประวัติศาสตร์ของประเทศไทยเป็นประวัติศาสตร์ของชนชาติที่นับถือพระพุทธศาสนา ส่วนในด้านวัฒนธรรมได้กล่าวต่ออีกว่าวิถีชีวิตของคนไทยได้ผูกพันประสานกลมกลืนกับหลักความเชื่อ และหลักปฏิบัติในพระพุทธศาสนาตลอดเวลายาวนานจนทำให้เกิดการปรับตัวเข้าหากัน และสนองความต้องการของกันและกัน ตลอดจนผสมกลมกลืนกับความเชื่อถือและข้อปฏิบัติสายอื่นๆ ที่มีมาในหมู่ชนชาวไทย โดยได้แบ่งความสำคัญของพระพุทธศาสนา ดังนี้ 1) พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาของประชากรส่วนใหญ่ของประเทศไทยในจำนวนของประชากรในประเทศไทยกว่า 95% นับถือศาสนาพุทธ 2) พระพุทธศาสนาเป็นแกนนำและเป็นรากฐานสำคัญของวัฒนธรรมไทย เพราะวิถีชีวิตของคนไทยผูกแน่นพระพุทธศาสนาความเชื่อถือและหลักปฏิบัติในพระพุทธศาสนาซึมแทรกผสมผสานอยู่ในแนวความคิดจิตใจและกิจกรรมแทบทุกด้านของชีวิตไทยตลอดเวลายาวนาน 3) พระพุทธศาสนาเป็นศูนย์รวมจิตใจทำให้เกิดความสามัคคีในหมู่ชนชาวไทย เพราะคนทั้งหลายจะอยู่ร่วมกันได้ดีมีความพร้อมเพรียงต่อเมื่อมีหลักความเชื่อหรือเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจอย่างหนึ่งอย่างเดียวกันที่เป็นเหมือนสายหรือเชือกที่ร้อยประสานกันไว้ 4) พระพุทธศาสนาเป็นหลักการที่ช่วยดำรงรักษาเสถียรภาพ

ในการนับถือศาสนาในสังคมไทย ตลอดประวัติศาสตร์ของการนับถือพระพุทธศาสนา เสรีภาพทางศาสนาเป็นสิ่งที่มีความเป็นลักษณะของสังคมที่ถ่ายทอดกันมาโดยไม่รู้ตัว เนื่องจากหลักการของพระพุทธศาสนาที่เชิดชูเสรีภาพในการใช้ปัญญา โดยไม่มีการบังคับศรัทธา 5) พระพุทธศาสนาเป็นสถาบันคู่ชาติไทย ดังคำกล่าวที่ว่า ชาติศาสน์กษัตริย์ซึ่งเป็นสถาบันหลักที่ดำรงอยู่คู่เคียงกัน 6) พระพุทธศาสนาเป็นแหล่งสำคัญที่หล่อหลอมเอกลักษณ์ของชาติเพราะคุณลักษณะที่มีความสำคัญและโดดเด่นในด้านของเอกลักษณ์ที่ค่อนข้างชัดเจน คือ การมีน้ำใจเมตตาอย่างเป็นสากล ความรู้สึกผ่องคลาย สบายๆ เรื่อยๆ ปลงใจได้ไม่ชอบความรุนแรงและความรู้จักประสานประโยชน์ 7) พระพุทธศาสนาเป็นมรดกและเป็นคลังสมบัติอันล้ำค่าของชนชาติไทย เนื่องจากโบราณสถานและโบราณวัตถุทั้งหลายเป็นมรดกและเป็นสมบัติที่สำคัญยิ่งของชาตินอกจากเป็นหลักฐานสำหรับการสืบค้นแล้วและยืนยันว่าความเป็นมาในประวัติศาสตร์ของชาติแล้ว ยังเป็นความมีค่าอย่างสูงในด้านศิลปวัฒนธรรมและด้านเศรษฐกิจอเนก การท่องเที่ยวเชิงพุทธในแต่ละนิกายล้วนมีความหมายเพื่อการแสวงหาความรู้ศึกษาข้อปฏิบัติอันเป็นหลักการในการดำรงชีวิตอย่างถูกต้องไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่นซึ่งหมายถึงเป็นการเดินทางที่ก่อประโยชน์เกื้อกูลซึ่งกันและกันระหว่างผู้ที่เดินทางและเจ้าของท้องถิ่นผู้ให้การต้อนรับอันจะนำมาซึ่งความสงบสุขสันติภาพแก่มวลมนุษยทุกหมู่เหล่ามิได้เป็นการเดินทางเพื่อบังเบียดผู้อื่นหรือเพื่อสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวแต่เพียงอย่างเดียว แต่เป็นการเดินทางที่ควบคู่กับการศึกษาการพัฒนาจิตใจของผู้เดินทางและการปฏิบัติในหนทางที่ถูกต้องเพื่อมนุษย์ หมู่วัตถุและสิ่งแวดล้อม

อาจกล่าวโดยสรุปว่า การท่องเที่ยวเชิงพุทธ คือ การเดินทางเพื่อการศึกษา พัฒนาจิตใจ และปฏิบัติในแนวทางที่ถูกต้องแก่เพื่อนมนุษย์และสิ่งแวดล้อมในลักษณะก่อให้เกิดประโยชน์เกื้อกูลต่อสรรพ กล่าวว่าการท่องเที่ยวเชิงศาสนา (Meditation Tourism) เป็นการเดินทางมาเพื่อศึกษาศาสนาหรือลัทธิต่างๆ โดยให้ความสำคัญกับการฝึกจิต ปฏิบัติธรรม ซึ่งมีทั้งที่อยู่ในศาสนสถาน เช่น วัด สำนักสงฆ์และที่ใช้รีสอร์ทเป็นสถานที่จัดอบรมสำหรับ เป็นการเดินทางท่องเที่ยวไปยังศาสนสถานหรือสถานที่ที่มีความสำคัญทางศาสนา เพื่อเยี่ยมชมการบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์การนมัสการเกจิอาจารย์ร่วมไปถึงการทำกิจกรรมด้านศาสนา เช่น การนั่งวิปัสสนากรรมฐาน การนั่งสมาธิตามสถานที่ที่จัดไว้สำหรับปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาโดยเฉพาะเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับความรู้ประวัติความเป็นมาของศาสนสถานต่างๆ พร้อมกับสามารถนำหลักธรรมคำสอน ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันโดยกิจกรรมการท่องเที่ยวทางศาสนา และได้แบ่งแหล่งท่องเที่ยวเชิงศาสนาออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1) แหล่งท่องเที่ยวประเภทศาสนา หมายถึง อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่เกี่ยวข้องกับศาสนา คือ ที่ประดิษฐานรูปเคารพสถานที่สำหรับบรรดาศาสนิกชนมาประชุมกันเพื่อทำพิธีกรรมทางศาสนาตลอดจนที่พำนักของนักบวชตามศาสนานั้น 2) สถานที่ท่องเที่ยวประเภทสถาน

ปฏิบัติธรรม หมายถึง สถานที่สำหรับบำบัตจิตใจโดยการเข้าฝึกปฏิบัติตนตามแนวทางพระพุทธศาสนา ได้แก่การนั่งสมาธิและทำวิปัสสนากรรมฐาน เพื่อฝึกฝนจิตใจให้สงบ

การจัดการท่องเที่ยวภายใต้แนวคิด New normal

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ที่เริ่มระบาด และยังไม่สามารถระบุได้ว่าจะสิ้นสุดเมื่อใดนั้น ทำให้การท่องเที่ยวโลกหยุดชะงักลงจากอัตราการเติบโตของจำนวนนักท่องเที่ยว การสร้างความเชื่อมั่นด้านมาตรฐานด้านความปลอดภัยของแหล่งท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว การส่งเสริมการตลาดเชิงรุกที่สอดคล้องกับศักยภาพทางการท่องเที่ยวของไทยการยกระดับทักษะและมาตรฐานบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้มีทักษะที่ครอบคลุม และมีศักยภาพสูงในการให้บริการ และการจัดทำฐานข้อมูลด้านการท่องเที่ยวทั้งระบบ เพื่อรองรับเทคโนโลยีและการท่องเที่ยววิถีใหม่ (New Normal)

เพราะฉะนั้น การท่องเที่ยวในยุค New Normal มีอีกหนึ่งสิ่งที่ถือว่า นักท่องเที่ยวขาดไม่ได้ และควรปฏิบัติ นั่นคือแนวทางการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบ (Responsible Tourism: RT) เพราะแหล่งท่องเที่ยวทุกแห่ง คือของทุกคน หากทุกคนช่วยดูแลรักษา ร่วมเป็นหนึ่งในพลังสำคัญ ทำให้แหล่งท่องเที่ยวนั้น สามารถคงความสวยงามอยู่คู่ประเทศไทยได้อย่างยั่งยืน อาทิเช่น การใส่หน้ากากอนามัย พกเจลแอลกอฮอล์ก่อนออกจากบ้านและสวมใส่หน้ากากอนามัยตลอดเวลาเมื่ออยู่บนรถ การล้างมือบ่อยๆ การใช้อุปกรณ์ส่วนตัว การเว้นระยะห่างในระหว่างการท่องเที่ยว จ่ายใช้ผ่านมือถือแทนเงินสด เพื่อลดการสัมผัสระหว่างมนุษย์ที่เน้นเรื่องสุขอนามัย และความปลอดภัยจากโรคโควิด-19 เป็นสิ่งที่นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญ โดยเฉพาะการท่องเที่ยวในยุค New Normal โดยมี BEST เป็นอีกแนวคิดของการท่องเที่ยววิถีใหม่ New Normal ซึ่งเกิดขึ้นหลังโควิด-19 และเป็นส่วนหนึ่งของการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบด้วย (ยุทธศักดิ์ สุภสร, 2562) ประกอบด้วย BEST ประกอบด้วย

1. Booking in advance การจองเพื่อใช้บริการล่วงหน้า เพื่อให้ผู้ประกอบการจัดสรรบริการให้สอดคล้องกับแนวปฏิบัติด้านสาธารณสุข ทั้งการจำกัดจำนวนคน และการรักษาระยะห่างระหว่างบุคคล ไม่ว่าจะเป็นโรงแรมที่พักสถานที่ท่องเที่ยวหรืออุทยานแห่งชาติซึ่งจะสะท้อนถึงขีดความสามารถในการรองรับ

2. E-Environment สิ่งแวดล้อมเป็นส่วนสำคัญและเป็นส่วนหนึ่งของการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบด้วย ธรรมชาติของไทยสวยงามเป็นสินค้าทางการท่องเที่ยวอันดับหนึ่ง ช่วงที่การท่องเที่ยวหยุดชะงักระหว่างการแพร่ระบาดของโควิดเป็นช่วงที่ธรรมชาติฟื้นตัว

3. Safety ความปลอดภัยเป็นการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบอีกนัยหนึ่งเช่นกันไม่ใช่เพียงการป้องกันตัวเองแต่ยังต้องป้องกันการแพร่กระจายสู่คนอื่นด้วยโดยในส่วนของ ททท. ได้มีการดำเนินการร่วมกับกระทรวงสาธารณสุขจัดทำโครงการยกระดับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย มาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัย ตราสัญลักษณ์ที่มอบให้กับผู้ประกอบการที่ผ่านการรับรองใน 10 กลุ่มธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

4. T-Technology เทคโนโลยีช่วยเพิ่มคุณค่าและประสบการณ์การท่องเที่ยว อย่าง AR และ VR การนำเสนอข้อมูลเสมือนจริงเพื่อช่วยในการตัดสินใจของนักท่องเที่ยว ยังเกี่ยวเนื่องกับความปลอดภัยด้วย ทั้งเรื่องการจำกัดจำนวนคนรักษาระยะห่างระหว่างบุคคลการลงทะเบียนผ่านแอปพลิเคชันไทยชนะ หรือแพลตฟอร์ม Smart Map เป็นต้น

บทสรุป

การท่องเที่ยวเชิงพุทธในยุค New Normal เป็นการส่งเสริมพัฒนาระบบกลไกการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงพุทธให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ด้วยการพัฒนาวัฒนธรรมระบบสารสนเทศด้านการท่องเที่ยว มีระบบข้อมูลและการสืบค้นข้อมูลภายในสถานที่ท่องเที่ยวได้ง่าย มีการบริหารข้อมูลครบวงจร ทั้งข้อมูลการเดินทาง ข้อมูลพื้นฐานแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ ข้อมูลการจองที่พักออนไลน์ตลอดจนการสร้างแอปพลิเคชันให้นักท่องเที่ยวสามารถประกอบการตัดสินใจในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงพุทธ ซึ่งการสร้างวัฒนธรรมการท่องเที่ยวเชิงพุทธนี้เป็นการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเพื่อช่วยในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันเกี่ยวกับการท่องเที่ยวประเภทอื่น ๆ และการท่องเที่ยวสากลของโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพและประโยชน์สูงสุด สอดรับกับการท่องเที่ยวที่มีส่วนประสมต่อระบบเศรษฐกิจทางพระพุทธศาสนา จะต้องกลายเป็นการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ๆ ที่ยังคงรักษาเอกลักษณ์และวิถีทางวัฒนธรรมแบบเดิมๆได้อย่างปลอดภัยภายใต้มาตรการที่สร้างความมั่นใจให้กับนักท่องเที่ยวผ่านการพัฒนา มาตรฐานความปลอดภัยของวัดและแหล่งท่องเที่ยวทางพระพุทธศาสนาในระดับสูงการเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อส่วนรวมการสร้างความสุขและความประทับใจการพัฒนาเทคโนโลยีทันสมัยมากขึ้นและการมีส่วนร่วมของชุมชนและนักท่องเที่ยวซึ่งเชื่อว่าการสร้างความพร้อมและความใส่ใจที่ลดภาระแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่น่าจะเป็นการปรับตัวได้และช่วยเสริมสร้างระบบเศรษฐกิจแบบใหม่ภายใต้คุณค่าเดิมให้คงอยู่ของการท่องเที่ยวเชิงพุทธร่วมกันชุมชนอย่างยั่งยืนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ประภาวดี เผ่าทองจีน. (2538). *ผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการใช้ที่ดินจังหวัดเพชรบุรี*
บัณฑิตวิทยาลัย :จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ยุทธศักดิ์ สุภสร. (2562). *ทิศทางท่องเที่ยวไทยในปี 2562*.<http://www.tatreviewmagazine.com/article/tourism-thailand-2562/>
- สถาบันวิจัยเพื่อการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. (2540). *การดำเนินการเพื่อกำหนดนโยบายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยเพื่อการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว. (2553). *รายงานประจำปี 2552 สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ: สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว.
- Douglas Foster .*Travel and Tourism Management*.http://cyberclass.msu.ac.th/cyberclass/cyberclass-uploads/libs/html/30137/3_2.htm
- Lumsdon, L. (1999). *Motivation and personality* (11th ed.). Bangkok: Expernet Book.
- McIntosh, R. W., & Gupta, S. (1980). *Tourism: Principles, practices, philosophies* (3rd ed.). Columbus, OH: Grid.
- Mill, R. C., & Morrison, A. M. (1985). *The tourism system: An introductory text*. New York, NY: Prentice-Hall International.
- Koster, Emlyn H. (1996). *Science Culture and Cultural Tourism*. In Mike Robinson, Nigel Evans and Paul Callaghan, eds. *Tourism and Cultural Change: Tourism and Culture towards the 21st Century*, pp. 227–238.
- Phra Brahmagunabhorn (P. A. Payutto). (2007). *Khwaṁsāmkhan Khoṅg Phraphūthasātsanā Nai Thāna Sātsanā Prachām Chāt* [The importance of Buddhism as a national religion]. (11th edition). Bangkok: thammasapa
- Pike, S. D. (2008). *Destination marketing: An integrated marketing communication approach*. Burlington, MA: Butterworth-Heinmann.
- UNESCO. (2006). *Tourism, culture and sustainable development*. Retrieved from <http://whc.unesco.org/sustainabletourismtoolkit/sites/default/files>